

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗВІТ

**ПРО НАУКОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ
СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
У 2015 РОЦІ**

СУМИ-2016

ЗМІСТ

1. Розробка і вдосконалення нормативної бази	3
2. Фінансування науково-дослідної роботи	4
3. Підготовка науково-педагогічних кадрів.....	13
4. Робота за напрямками діяльності ЦНТЕІ	17

1. РОЗРОБКА ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ НОРМАТИВНОЇ БАЗИ

1.1. В університеті була продовжена робота зі створення і вдосконалення нормативної бази.

Підготовлено нові редакції:

- Положення про додаткове преміювання вчених СумДУ, за особливі досягнення у науковій роботі та підготовці науково-педагогічних кадрів (версії 07 та 08);
- Положення про преміювання за досягнення високого рівня оприлюднення результатів наукових досліджень (версія 05);
- Положення про порядок розподілу коштів, які отримані за підготовку науково-педагогічних кадрів на умовах повної оплати її вартості (версія 02);
- Положення про стимулювання роботи із підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів у СумДУ (версії 02 та 03).

Було розроблено:

- Положення про відділ докторантури та аспірантури;
- Положення про перевірку наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних робіт на академічний плагіат;
- Правила прийому до аспірантури СумДУ.

Підготовлено накази:

- Про преміювання голів та вчених секретарів спецрад;
- Про підвищення рівня наукових журналів, які видаються у СумДУ.

2. ФІНАНСУВАННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ

2.1 НДР, що фінансуються за рахунок держбюджету (загальний фонд)

Незважаючи на складну економічну ситуацію та зменшення відповідних показників держбюджету України, у 2015 р. кількість НДР, які фінансуються за рахунок загального фонду МОН України у СумДУ порівняно з 2014р. збільшилась із 14 до 24. Керівництво держбюджетними НДР у 2015 році здійснювали наступні наукові керівники: Атаман О.В., Борисенко О.А., Будник А.Ф., Воробйов Г.С., Дегтярьов СІ., Довбиш А.С., Залога В.О., Ілляшенко С.М., Калашников В.В., Кузнецова Т.В., Марцинковський В.А., Мельник Л.Г., Опанасюк А.С., Погорелов М.В., Погребняк О.Д., Прокопенко О.В., Проценко І.Ю., Сотник М.І., Теліженко О.М., Фильштинський Л.А., Хоменко О.В.

Обсяг фінансування держбюджетних НДР у 2015 р. (рис. 2.1) збільшено на 40 % до 3,307 млн. грн. (2012 р. – 2,677 млн. грн., 2013р. – 2,581 млн. грн., 2014р. – 2,076 млн. грн.). Дані про розподіл коштів за структурними підрозділами приведені на рис 2.2.

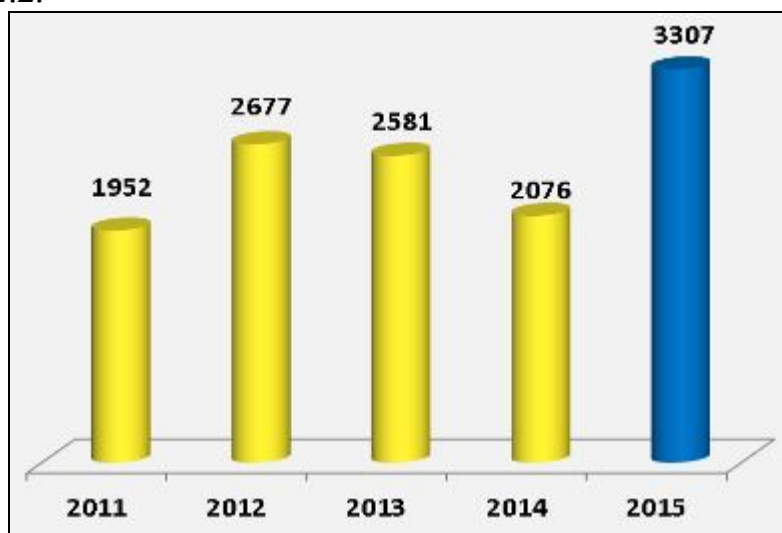

Рисунок 2.1 – Обсяги надходжень коштів до загального фонду, тис. грн.

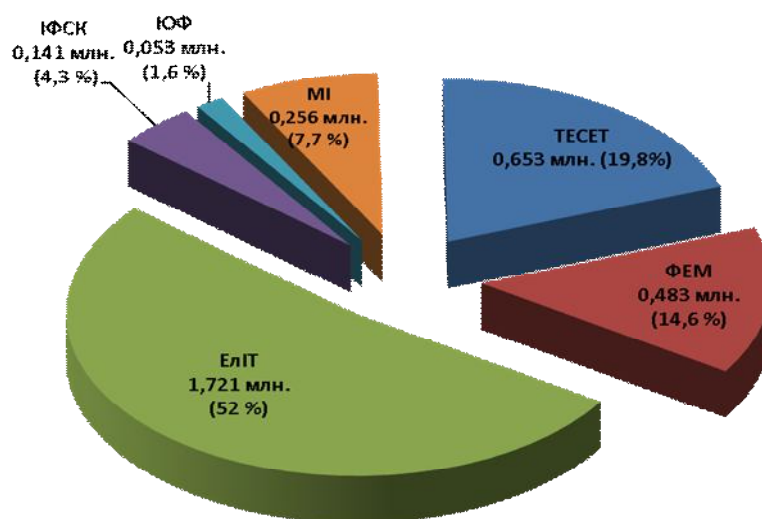

Рисунок 2.2 – Розподіл обсягів фінансування держбюджетних НДР за структурними підрозділами, млн. грн. (%)

У 2015 р. було подано до МОН України на конкурс 9 проектів держбюджетних НДР загальним обсягом 1,8 млн. грн. За результатами експертизи у фахових секціях МОН 5 проектів отримали високий рівень оцінювання, у т.ч. 3 з них ввійшли до трійки лідерів у своїх секціях.

2.2 НДР, що фінансуються за рахунок коштів замовників (спецфонд)

На замовлення підприємств і організацій України та інших країн у 2015 році виконувалось 646 господарських договорів та грантів, що **на 27 % більше** ніж у 2014-му (2012 р. – 499, 2013р. – 576, 2014 р. – 509). Обсяг укладених договорів на науково-дослідні роботи, надання наукових послуг за господарськими договорами, державних і міжнародних грантів склав 12,278 млн. грн. що у **1,25 рази більше** річного обсягу 2014 р. (рис. 2.3).

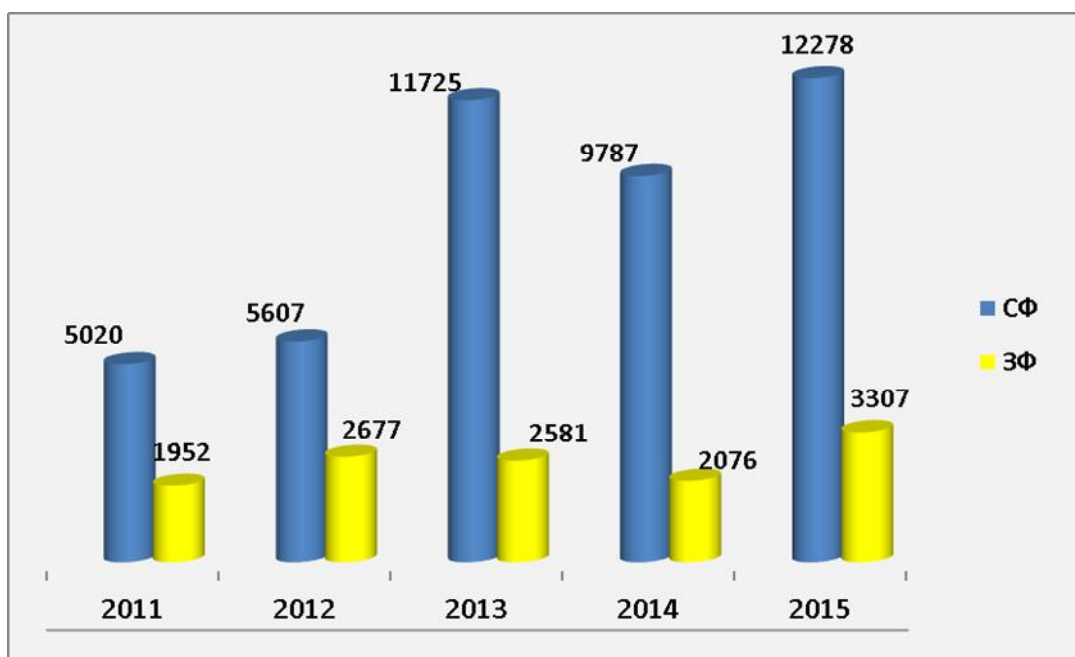

Рисунок 2.3 – Загальні обсяги НДР та грантів, тис. грн.

Слід зазначити, що незважаючи на найбільші за роки існування СумДУ обсяги укладених договорів на виконання НДДКР за обома фондами, які сумарно перевищили 15,4 млн.грн., університету не вдалося забезпечити їх стовідсоткове виконання. Головним чином на це вплинуло перенесення термінів виконання робіт спеціального призначення для ДП «КБ «Південне» (невиконаний обсяг – 1,7 млн.грн.) та за Державним оборонним замовленням від Міноборони на 2015 р. ДКР із шифрами «Оболонь-В» і «Верба-В» (невиконаний обсяг – 0,32 млн.грн.).

Обсяги укладених договорів та грантів за структурними підрозділами такі:

– **Факультет ТеСЕТ** (Гусак О.Г.) обсяг 2015 р. – 6209 тис. грн. (2013 р. – 4778 тис. грн., 2014 р. – 4013 тис. грн.) – керівники НДР: Большаніна С.Б., Будник А.Ф., Верещака С.М., Дядюра К.О., Залога В.О., Ємельяненко С.С., Карінцев І.Б., Котенко О.І., Криворучко Д.В., Лазненко Д.О., Ляпощенко О.О., Марченко С.В., Овчаренко М.С., Папченко А.А., Покотило В.М., Проценко М.І., Руденко П.В., Склабінський В.І., Сотник М.І., Хованський С.О.;

- **Науково-дослідна частина** (Курбатов Д.І.) обсяг 2015 р. – 2533 тис.грн. (2013 р. – 6054 тис.грн., 2014 р. – 3583 тис.грн.) – керівники НДР Голишева Н.Ю., Овчінніков В.О., Полениця П.В., Хоменко В.В.;
- **Факультет ІФСК** (Сушкова О.М.) обсяг 2015 р. – 1480 тис. грн. (2013 р. – 691 тис. грн., 2014 р. – 805 тис. грн.) – керівники НДР Кобякова І.К., Коньок О.П., Костенко А.М., Литвиненко Г.І., Світайло Н.Д., Швачко С.О.;
- **Медичний інститут** (Сміянов В.А.) обсяг 2015 р. – 888,6 тис. грн. (2013 р. – 594 тис. грн., 2014 р. – 453 тис. грн.) – керівники НДР – Атаман О.В., Винниченко І.О., Винниченко Л.Б., Зайцев І.Е., Івахнюк Т.В., Москаленко Р.А., Мудренки І.Г., Ольховик В.Л., Приступа Л.Н., Погорелов М.В., Романюк А.М, Суходуб Л.Ф., Тарасенко С.В., Турова Л.О., Чемич М.Д., Шевченко В.П.;
- **Шосткінський інститут** (Акуленко В.Л.) – обсяг 2015 р. – 590,4 тис. грн. (2013 р. – 238 тис. грн., 2014 р. – 59,2 тис. грн.) – керівники НДР Акуленко В.Л., Закусило Р.В., Лукашов В.К.;
- **Факультет економіки та менеджменту** (Прокопенко О.В.) обсяг 2015 р. – 371,7 тис.грн. (2013 р. – 195 тис.грн., 2014 р.– 205,4 тис.грн.) – керівники НДР Дериколенко О.М., Ілляшенко С.М., Карінцева О.І., Касьяненко Т.В., Кубатко О.В., Мельник Л.Г., Прокопенко О.В., Сотник І.М., Старченко Л.В., Таранюк Л.М., Теліженко О.М., Шкарупа О.В.;
- **Факультет ЕлІТ** (Проценко С.І.) обсяг 2015 р. – 138,5 тис. грн. (2012 р. – 440 тис. грн., 2013 р. – 1037 тис. грн., 2014 р. – 177,8 тис. грн.) – керівники НДР Арбузов В.В., Довбиш А.С., Курбатов Д.І., Ляшенко Я.О., Толбатов В.А.;
- **Конотопський інститут** (Бібик В.В.) – обсяг 2015 р. – 30,5 грн. (2013 р. – 30,9 тис. грн., 2015 р. – 13,5 грн.) – керівники НДР: Бурик І.П., Власенко Д.О., Гричановська Т.М., Леміш Н.О.;
- **Кафедра військової підготовки** обсяг 2015 р. – 20 тис.грн. (2013 р. – 0 грн., 2014 р. – 0 грн.) – керівник НДР Ляпа М.М.;
- **Юридичний факультет** (Куліш А.М.) обсяг 2015 р. – 16,5 тис.грн. (2013 р. – 4,2 тис.грн., 2014 р. – 5,2 тис.грн.) – керівники НДР Дехтярьов СІ., Колеснікова М.В., Пахомов В.В., Резнік О.М., Сайко Л.Ю., Чернадчук О.В., Янішевська К.Д.

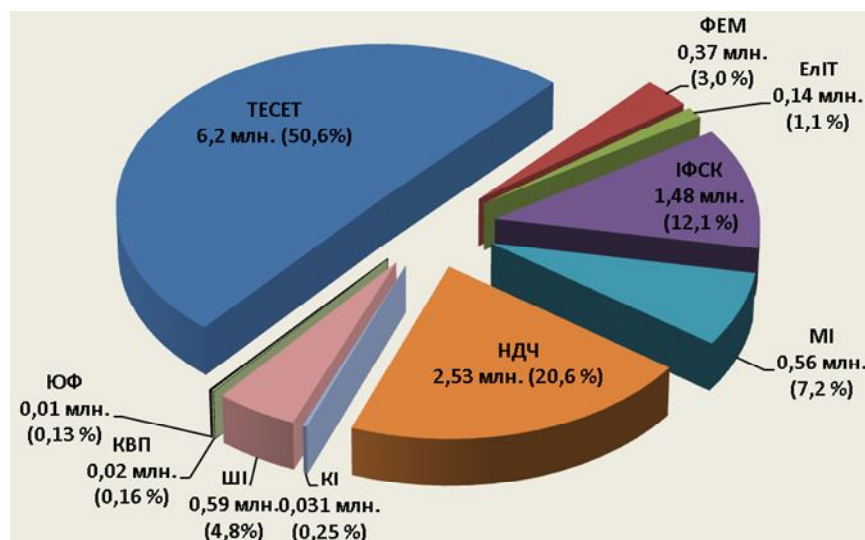

Рисунок 2.4 – Розподіл обсягів укладених НДР та грантів за структурними підрозділами, %

Господогіврна і грантова наукова тематика у 2015 р. виконувалась на 46 кафедрах (2013 р. – 43, 2014 р. – 43), що становить близько 80 % від загальної їх кількості. **За ініціативою кафедр базового ВНЗ** укладений обсяг науково-дослідних робіт у 2015 р. склав – 9124,3 тис.грн. (2012 р. – 4325,4 тис.грн.; 2013р. – 7476,0 тис.грн.; 2014 р. – 6043,8 тис.грн.).

У той же час, господарчо-договірні і грантова тематика не виконувалась на 6-ти кафедрах факультету ЕлІТ, 3-х кафедрах МІ, 1-й кафедрі ШІ, 1-й кафедрі КІ, 1-й кафедрі факультету ІФСК, 1-й кафедрі факультету ТеСЕТ.

Керівництво господарчими договорами і грантами здійснюють 82 із 745 штатних науково-педагогічних працівників (2013 р. – 73 із 742, 2014 р. – 75 із 742). У 2015 році **зросла на 18 %** кількість штатних співробітників, які працюють над виконанням господарських договорів, грантів і держбюджетних НДР (2013 р. – 156, 2014 р. – 159, 2015 р. – 194). Також зросла і кількість студентів виконавців НДР з оплатою праці (2013 р. – 98, 2014 р. – 82, 2015 р. – 104).

У 2015 р. **вперше** в історії розвитку СумДУ було здійснено продаж повноцінної ліцензії на «ноу-хау» – пристрій зниження помітності пострілу стрілецької зброї, який розроблений кафедрою ПГМ (науковий керівник – Овчаренко М.С.), вартістю 100 тис.грн. із строком дії ліцензії на 1 рік з можливістю пролонгації.

Також **вперше** за останні роки університет виконував НДР у рамках Державного замовлення на науково-технічну продукцію, яке затверджене відповідною Постановою КМУ № 559 від 05.08.2015 р. Обсяг конкурсного фінансування становить 760,9 тис.грн. на 2015-2016 роки, робота направлена на розробку технологічного регламенту виготовлення сучасних порохів лакового типу, яка наразі відсутня в Україні. Загалом з цією програмою у 2015 році фінансуються лише 10 проектів, а їх виконавцями в основному академічні Інститути НАН та найбільш потужні ВНЗ України.

Протягом 2015 року в університеті виконується 6 міжнародних договорів (у т.ч. 6 грантових угод) на розробку і виготовлення науково-технічної продукції та проведення досліджень із замовниками з таких країн як: США, Великобританія, Німеччина, Швейцарія, Франція, Швеція, Російська федерація, Естонія, Польща, Південна Корея, Нідерланди, Бельгія, Італія, Фінляндія та ін. (2012 р. – 17, 2013р. – 28; 2014 р. - 43). Наукові керівники – наукові керівники Винниченко І.О., Винниченко Л.Б., Зайцев І.Е., Папченко А.А., Приступа Л.М., Склабінський В.І., Старченко Л.В., Чемич М.Д.

Представниками університету у 2015 році було виграно конкурси на отримання грантів Президента України для молодих вчених (Курбатов Д.І., Ляшенко Я.О.) та для молодих докторів наук (Криворучко Д.В.), що становить 7% та 10% від загальної їх кількості в Україні відповідно.

У 2015 р. незважаючи на збільшення до 6 загальної чисельності загальноуніверситетських наукових міжнародних грантів (2013 – 6, 2014 – 2), вони на жаль мають винятково гуманітарну спрямованість, а 5 з них взагалі виконуються силами кафедри ФПСТ (наукові керівники: Світайло Н.Д., Прокопенко О.В., Теліженко О.М.).

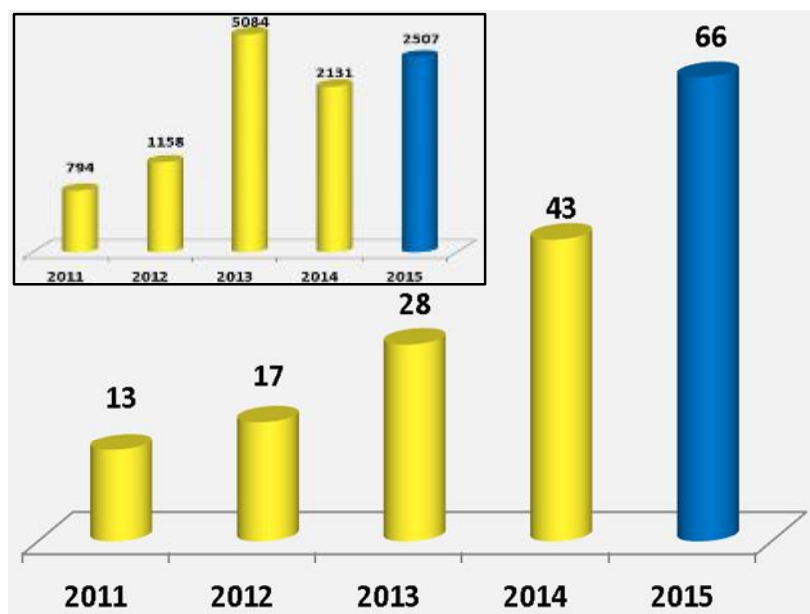

Рисунок 2.5 – Кількість та обсяг (вставка) надходжень за НДР та грантами, які фінансуються іноземними замовниками, тис. грн./од.

Виконаний обсяг (закритий актами) за наукові дослідження і розробки та надання наукових послуг за господарськими договорами, державними і міжнародними грантами **збільшився на 15 %** і склав у 2015 р. – 8850 тис. грн. (2012р. – 4048 тис.грн., 2013 р. – 11712 тис.грн., 2014 р. – 7564 тис.грн.) (рис. 2.6).

З них на господарські договори на замовлення вітчизняних підприємств припадає – 6254 тис. грн.; міжнародні договори (контракти) – 955 тис. грн., міжнародні гранти – 1356 тис. грн.; державні гранти – 285 тис. грн.

Кафедри базового ВНЗ у 2015 р. виконали робіт обсягом 8151 тис. грн. (2012 р.– 3300 тис. грн., 2013 р.– 6227 тис. грн., 2014 р. – 5807 тис.грн.)

Профінансований обсяг (надходження коштів) наукових досліджень у 2015 році **збільшився на 17 %** і склав **9727** тис. грн. (2013 р. – 11228 тис. грн.; 2014 р. – 8156 тис. грн.).

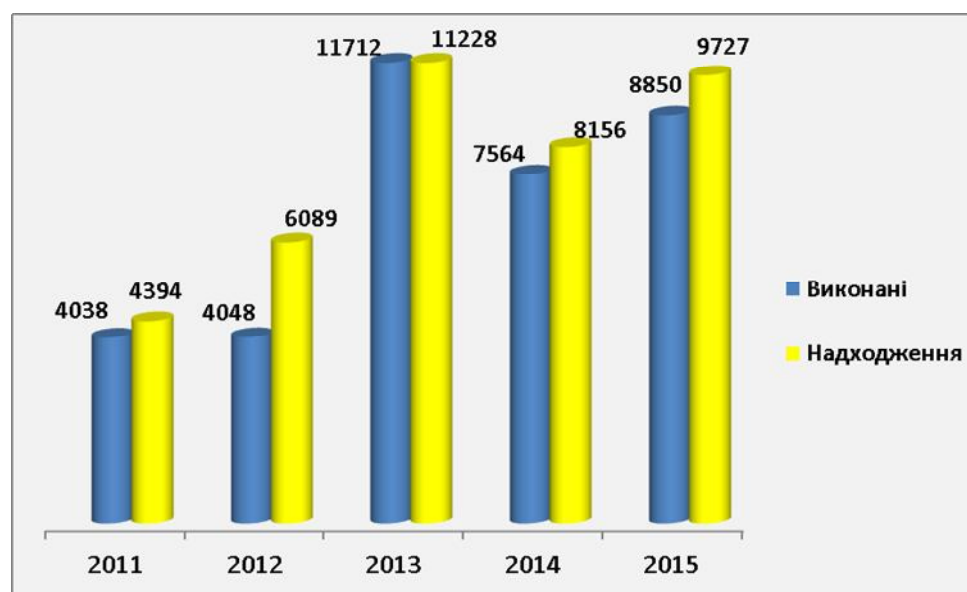

Рисунок 2.6 – Обсяги виконаних та профінансованих НДР та грантів, тис. грн.

Найбільший обсяг профінансованої госпдоговорної і грантової тематики (близько і більше 100 тис. грн.) у 2015 р. мають **14 кафедр** (2012 р. – 8 кафедр, у 2013 р. – 13 кафедр, 2014 р. – 8 кафедр), серед них:

1. Прикладної гідроаеромеханіки – 3136 тис. грн.;
2. Філософії, політології та інноваційних соціальних технологій – 1464 тис. грн.;
3. Прикладної екології – 886 тис. грн.;
4. Процесів та обладнання хімічних і нафтопереробних виробництв – 717 тис.грн.;
5. Опору матеріалів і машинознавства – 601 тис.грн.;
6. Хімічної технології високомолекулярних сполук III – 542 тис.грн.;
7. Технології машинобудування верстатів та інструментів – 438 тис. грн.;
8. Внутрішньої медицини – 294 тис.грн.;
9. Ортопедії – 148 тис. грн.;
10. Економічної теорії – 144 тис. грн.;
11. Патологічної анатомії – 139 тис.грн.;
12. Сімейної та соціальної медицини – 133 тис. грн.;
13. Управління – 102 тис.грн.;
14. Гігієни та екології – 99 тис. грн.

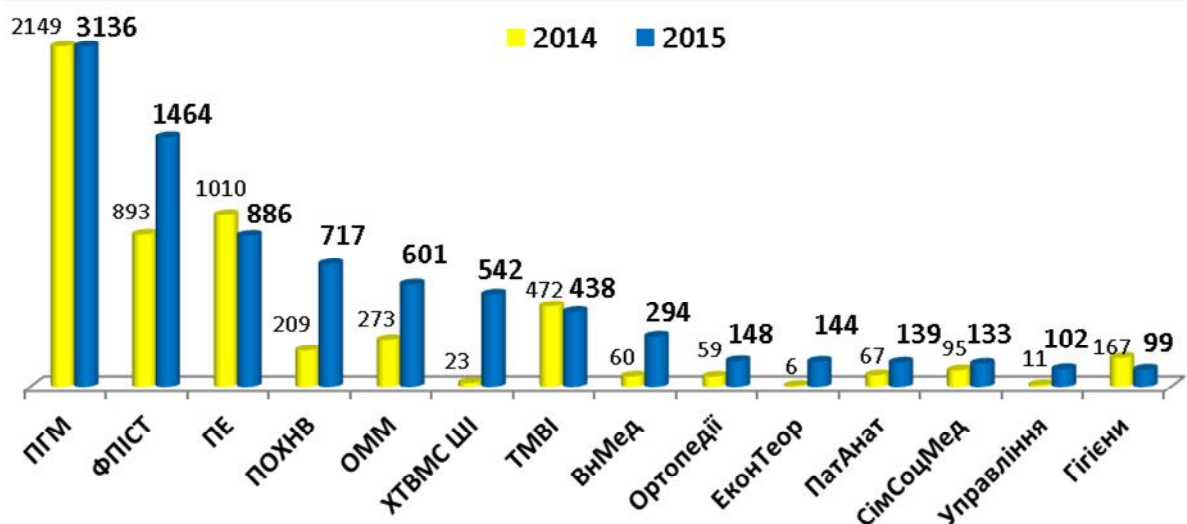

Рисунок 2.7– Кафедри з найбільшим обсягом профінансованої тематики, тис. грн.

Слід зазначити, що ще 3 кафедри мали тематику від 50 до 80 тис. грн., серед них: ЕіБА, ЕКТ та МСС.

За встановленою МОН методикою для визначення ефективності використання бюджетних коштів, інтегральний показник **співвідношення «спеціальний/загальний фонд»** у 2015 р. для СумДУ буде становити – **2,94** (2012р. – 2,27, 2013р. – 4,26; 2014– 3,9).

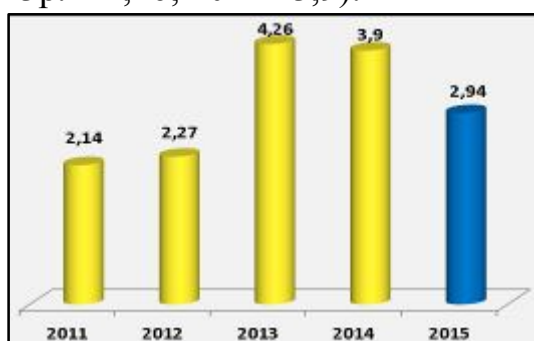

Рисунок 2.8– Співвідношення спеціальний/загальний фонд

Розподіл виконаного та профінансованого обсягу господарських договорів, державних і міжнародних грантів по структурних підрозділах наведено нижче у таблиці.

Таблиця 2.1

Підрозділ	Кількість НДР		Виконаний обсяг, тис.грн.		Надходження коштів, тис.грн.	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Факультет ТеСЕТ						
ТМВІ	12	16	169,6	410,2	141,1	437,6
ПМ і ТКМ	4	5	1,8	5	1,8	5
ТТФ	1	2	25	0,2	25	1,2
ПОХНВ	4	10	139,9	802,2	143,4	716,7
ПГМ	46	43	1990,4	2843,4	1978	3136,1
ЗХ	2	2	44	38,4	44	38,4
ЗМ і ДМ	1	0	10	0	10	0
ОМ і М	64	49	315,2	615	328,1	601,1
ПЕ	84	52	1271,3	430	1024	885,9
<i>Всього по ФТеСЕТ</i>	218	179	3967,2	5144,4	3695,4	5822
Факультет ЕлІТ						
Прикладної фізики	1	0	45	0	45	0
Наноелектроніки	1	0	60	0	60	0
ЕКТ	1	2	0	60	0	68
Електроенергетики	0	0	0	0	0	0
ЗТФ	0	0	0	0	0	0
Комп. наук	1	2	21,5	1	21,5	1
МСС	1	1	57,8	75	57,8	75
ПОМ	0	0	0	0	0	0
МА і МО	1	0	0	0	0	0
<i>Всього по ФЕЛІТ</i>	6	5	184,3	136	184,3	144,1
Факультет економіки та менеджменту						
Економіки і БА	10	11	74,6	0	67,2	60,4
Фінансів	2	2	7,7	5,2	7,7	5,2
Маркетингу і УІД	1	1	3	2	3	2
Економ. теорії	1	7	6	54	6	144,3
Управління	5	1	11,4	19,7	11,4	102,3
<i>Всього по ФЕМ</i>	19	22	102,7	80,9	95,3	314,2
Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій						
ФПІСТ	6	13	896,7	1464	151,6	1464
Герм. філол.	13	5	27,1	8,5	13,1	5
Ж і Ф	-	0	52,8	0	52,8	0
ТПІГ	0	1	0	0,7	0	0,7
Іноземних мов	1	1	2	6	0	6
<i>Всього по ФІФСК</i>	20	20	978,6	1479,2	217,5	1475,7

Підрозділ	Кількість НДР		Виконаний обсяг, тис.грн.		Надходження коштів, тис.грн.	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Юридичний факультет						
ТІДП	0	1	0	4	0	4
СМП	1	3	0	8	1,5	6,5
АГП та ФЕБ	4	3	13,4	6	13,4	6
<i>Всього по ЮФ</i>	5	7	13,4	18	14,9	16,5
Медичний інститут						
Анатомії людини	1	1	28,8	5,8	6	5,8
Фізіології	5	2	20	4,7	24,7	0
Гігієни	36	19	184,4	115,5	188	99,3
Нейрохірургії	2	2	0,8	0,6	0,8	1,1
Внут. медицини	17	24	59,5	293,6	60,6	293,6
Ортопедії	9	21	58,9	147,8	58,9	147,8
Пат. анатомії	117	283	62,8	139,3	66,7	139,3
Загал. хірургії	0	0	0	0	0	0
Хірургії	1	1	3	5	3	5
Педіатрії1	7	4	24,3	6,6	26,3	6,6
Педіатрії2	4	0	4,7	0	2,5	0
Акушерства	1	24	0,3	3,8	0,3	3,8
Біофізики	1	1	0	2	0	2
Інфек. хвороб	3	2	32,8	0	32,8	0
Сім. і соц. медицини	5	9	80,5	149,4	94,6	133,3
Фіз. виховання	0	0	0	0	0	0
<i>Всього по МІ</i>	209	393	560,8	874,1	565,2	837,6
Шосткинський інститут						
ХТВМС	2	2	48	542,4	71	542,4
ЕУ	1	1	5	10	5	10
ФЗНД	0	0	0	0	0	0
СІГ	1	1	5	10	5	10
<i>Всього по ШІ</i>	3	3	58	562,4	81	562,4
Конопотський інститут						
МІ	1	0	4,1	0	4,1	0
ЕУ	1	1	2	4,6	2	4,6
ЕПА	2	1	1,6	14,3	1,35	14,3
СГД	1	1	2,7	3,1	2,7	3,1
ФЗНД	1	1	3,5	8,5	3,5	8,5
<i>Всього по КІ</i>	6	4	13,9	30,5	13,65	30,5
Науково-дослідна частина						
ЦНТЕІ	9	4	9,8	4,8	9,8	4,8
ЦВВМ	1	0	85,8	0	85,8	0
ЦІС	8	4	145,8	75,2	149,4	75,2

Підрозділ	Кількість НДР		Виконаний обсяг, тис.грн.		Надходження коштів, тис.грн.	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
ЦБЗРВА	5	4	1444,2	434,4	2341,8	434,4
<i>Всього по НДЧ</i>	23	12	1685,6	514,4	2586,8	514,4
Кафедра військової підготовки						
<i>Всього по ВП</i>	0	1	0	10	0	10
Всього по базовому	500	639	7492,6	8257,9	7359,4	9134,5
Всього по комплексу	509	646	7564,5	8849,9	7454,1	9727,4

3. ПІДГОТОВКА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ

3.1 Підготовка докторів наук

У 2015 році було відкрито докторантуру з однієї спеціальності (2014 р. – 1). Всього у докторантурі СумДУ відкрито 16 спеціальностей.

Показник	2014	2015
Прийнято до докторантури СумДУ	3	7
Навчаються в докторантурі СумДУ	15	17
Прийнято до докторантури інших ВНЗ	3	2
Навчаються у докторантурах інших ВНЗ	7	6
Всього навчаються у докторантурі	22	23

Кількість докторантів, які проходять підготовку за направленням інститутів і факультетів: ЕлІТ – 6 (2014 р. – 6), ФЕМ – 5(4), ТеСЕТ – 1(3), ІФСК – 5(5), ЮФ – 1(0), МІ – 5(3), КІ – 0(0), ІШ – 0(1).

Захищено докторських дисертацій:

2014	2015
3 Деміхова Н.В., Петрушенко М.М., Гончаров О.А.	6 Дегтярьов С.І., Касьяненко В.О., Однодворець Л.В., Сміянов В.А., Сотник М.І., Таранюк Л.М.

3.2 Підготовка кандидатів наук

У 2015 не було відкрито нових спеціальностей в аспірантурі (у 2014 було відкрито 3 нові спеціальності). Всього у аспірантурі СумДУ на теперішній час відкрито 45 наукових спеціальностей.

Показники аспірантури є наступними:

Показники	2014	2015
1 Всього навчається, в т.ч.	306	285
1.1 – в СумДУ	287	271
- з них іноземців	3	2
1.2 – в інші ВНЗ	19	14
2 Прийом, всього	97	85
2.1 – в СумДУ	93	81
- з них іноземців	3	0
2.1.1 – бюджет, всього	81	67
- з відривом від виробництва	72	57
- без відриву від виробництва	9	10
2.1.2 – за контрактом, всього	12	14
- з відривом від виробництва	7	12
- з них іноземців	3	0
- без відриву від виробництва	5	2
2.2 – в інші ВНЗ	4	4
3 Працюють самостійно над кандидатськими дисертаціями (здобувачі), всього	34	31
3.1 – співробітники СумДУ, всього	13	12
- зараховано у поточному році	3	1
3.2 – за контрактом, всього	21	19
- зараховано у поточному році	4	11

Приєм до аспірантури СумДУ за структурними підрозділами є наступним:

Структурний підрозділ	2014		2015	
	бюджет	контракт	бюджет	контракт
Факультет ТеСЕТ	20	0	10	0
Факультет економіки та менеджменту	9	5	11	7
Факультет ЕЛІТ	22	3	20	4
Факультет ІФСК	3	1	5	1
Юридичний факультет	1	3	3	2
Медичний інститут	26	0	18	0
Шосткинський інститут	0	0	0	0
Всього по СумДУ	81	12	67	14

Обсяг прийому до аспірантури СумДУ в 2015 р. порівняно із 2014 р. знизився на 16%.

Загальна кількість аспірантів та здобувачів, які проходять підготовку у СумДУ, приведена на рис. 3.1 та рис. 3.2.

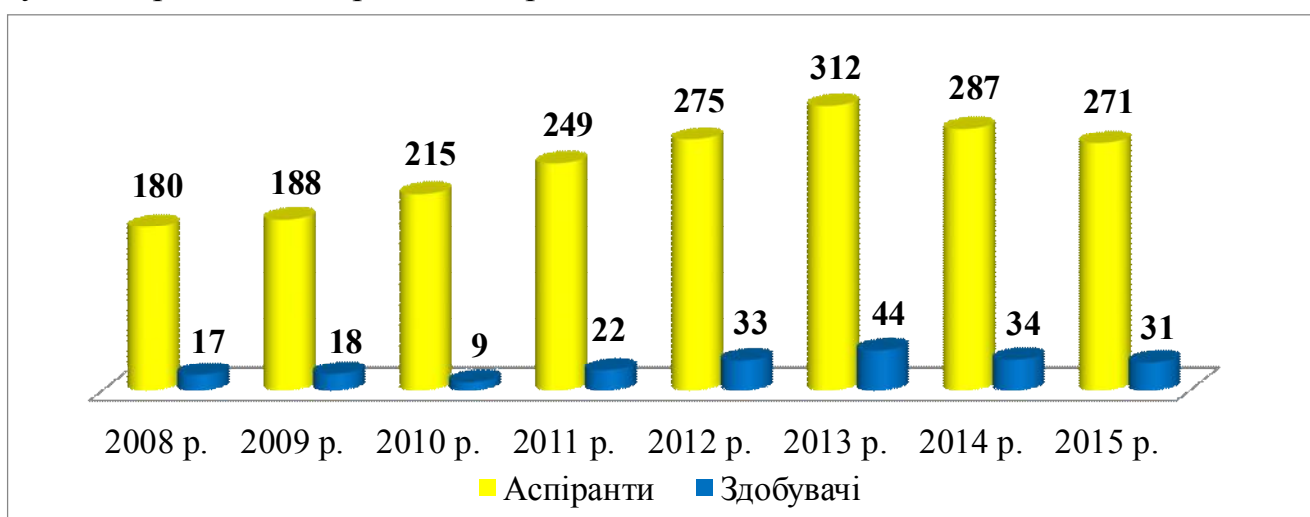

Рисунок 3.1 – Динаміка контингенту аспірантів та здобувачів

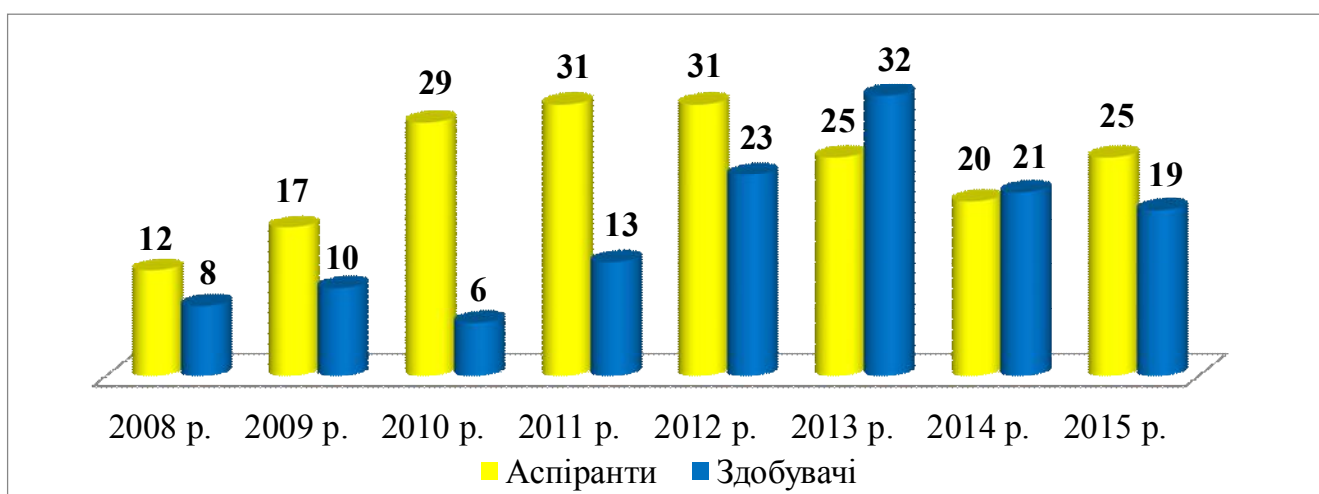

Рисунок 3.2 – Динаміка контингенту аспірантів та здобувачів, які проходять підготовку на умовах повного відшкодування її вартості

Захищено представниками СумДУ кандидатських дисертацій:

Показник	2014	2015
Всього захистів	74	62
– з них контрактниками	18	8
– у т.ч. іноземцями	6	2
– з них співробітниками СумДУ	55	42
– у т.ч. у спецрадах СумДУ	30	23

Кількість захистів кандидатських дисертацій представниками від факультетів і інститутів у 2015 р. приведена на рис. 3.3.

Рисунок 3.3 – Підготовка кандидатів наук на факультетах і в інститутах

Отримано коштів за підготовку кадрів, тис. грн.

Показник	2014	2015
Всього отримано коштів, у т.ч.	502,518	547,102
– за аспірантів та здобувачів, громадян України	369,694	363,215
– за аспірантів та здобувачів, іноземних громадян	54,469	88,336
– за стажування іноземних громадян	46,393	56,06
– за приймання кандидатських іспитів	2,350	10,975
– за захисти дисертацій	29,612	28,516

Протягом 2015 р. вітчизняним та іноземним вченими здійснювалось подвійне керівництво 11-ти аспірантами СумДУ (ЕЛІТ – 10, ФЕМ– 1).

3.3 Діяльність спеціалізованих вчених рад

У 2015р.:

– проведено перереєстрацію спецради К 55.051.04 з технічних наук, яку очолює проф. Пляцук Л.Д.

– подано документи на перереєстрацію спецради Д 55.051.05 з медичних наук, яку очолює проф. Сікора В.З.

Показники діяльності спецрад наступні.

Шифр спецради (П.І.Б. голови)	Термін дії	2014		2015	
		Захистів д+к=, всього	у т.ч. представ. СумДУ д+к=	Захистів д+к=, всього	у т.ч. представ. СумДУ д+к=
Д55.051.01 (Ілляшенко С.М.)	10.06.2016	1+18=19	0+15=15	2+11=13	1+10=11
Д.55.051.02 (Чорноус А.М.)	04.07.2016	1+5=6	0+4=4	1+7=8	1+6=7
К55.051.03 (Марцинковський В.А.)	10.10.2016	3	3	10	8
К55.051.04 (Пляцук Л.Д.)	13.07.2017	15	9	2	2
Д.55.051.05 (Сікора В.З.)	29.12.2015	–	–	1+9=10	0+6=6
Всього		2+41=43	0+31=31	4+39=43	2+32=34

Таким чином у спецрадах СумДУ у 2015 році захищено:

– докторських дисертацій – всього 4 (2013 р. – 0, 2014 р. – 2);

– кандидатських дисертацій – всього 39 (2013 р. – 20, 2014 р. – 41), у т. ч. 32 (2013 р. – 12, 2014 р. – 31) представниками СумДУ з яких одна підготовлена іноземцем-випускником аспірантури СумДУ.

4. РОБОТА ЗА НАПРЯМАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ЦНТЕІ

4.1. Публікаційна активність

Головні показники стосовно публікацій по інститутах і факультетах наступні.

	Монографії		Статті					
	2014	2015	Всього		Зі студентами/ у т.ч. сам. студ.		Опублік. за кордоном	
			2014	2015	2014	2015	2014	2015
ТеСЕТ	8	10	204	148	27/0	28/0	64	27
ЕлІТ	8	13	244	259	40/1	40/0	100	100
ФЕМ	22	28	274	211	47/0	34/0	67	34
ФІФСК	5	3	184	190	46/4	38/0	62	47
ЮФ	2	2	81	105	15/1	25/0	29	21
МІ	5	6	274	261	31/0	22/0	79	72
ІІІ	1	0	21	38	3/0	1/0	3	0
КІ	0	0	48	36	7/0	5/0	9	12
ВК	0	0	16	16	0/0	1/0	2	1
СумДУ	49	55	1319	1241	213/6	193/0	408	308

	Тези			
	Всього		Зі студентами/ у т.ч. самот студ.	
	2014	2015	2014	2015
ТеСЕТ	329	357	187/24	194/4
ЕлІТ	472	444	250/11	264/0
ФЕМ	514	465	298/82	228/53
ФІФСК	419	375	299/208	281/167
ЮФ	107	143	56/29	90/26
МІ	558	597	249/93	257/45
ІІІ	78	55	44/0	31/7
КІ	72	82	39/1	45/0
ВК	13	22	2/0	4/2
СумДУ	2555	2540	1420/448	1294/304

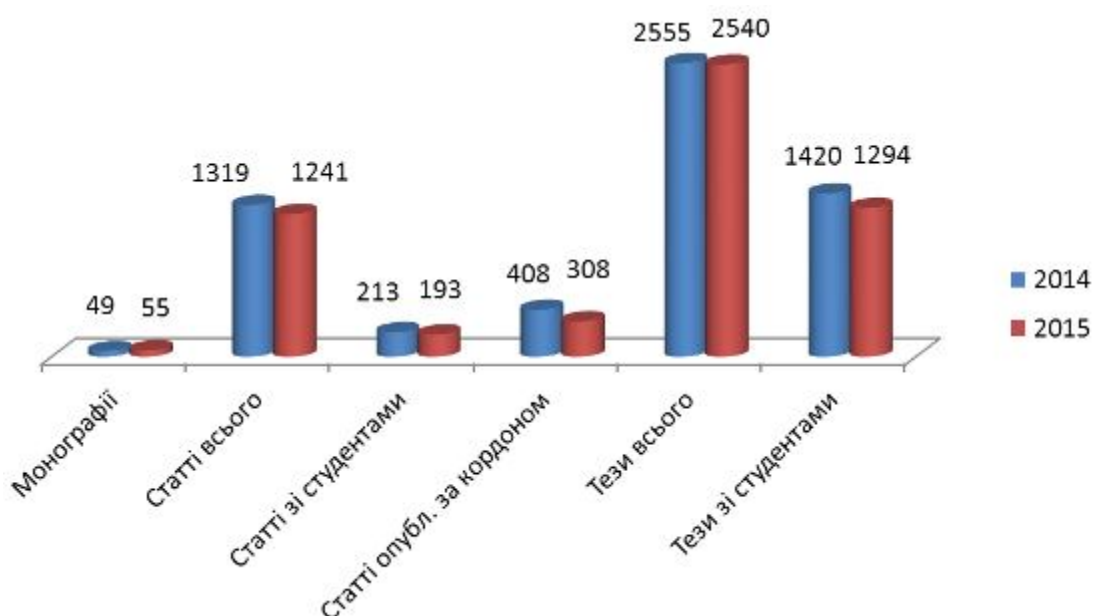

Рисунок 4.1 – Публікаційна активність університету

У 2015 році загальна кількість публікацій у виданнях, які індексуються БД Scopus становить 132 (станом на 25.12.15р.) та 158 (станом на 13.01.16р.) (2011р.–88, 2012 р.–133, 2013р.–153, 2014 р. – 221).

За даними БД Scopus (<http://www.scopus.com/>) за 2015 рік з 22-ти до 25-ти зріс індекс Гірша університету, а загальна кількість цитувань на наукові праці представників СумДУ у виданнях, які індексуються БД Scopus, зросла на 16 % (з 4711 до 5628).

Дані публікаційної активності у виданнях, які індексуються БД Scopus по інститутах і факультетах наступні:

Підрозділ	Кількість публікацій (% від загальної кількості)	
	2014	2015 (на 25.12.2015)*
ЕЛІТ	121 (55 %)	69 (52 %)
ТеСЕТ	34 (15 %)	14 (11 %)
МІ	30 (14 %)	25 (19 %)
ФЕМ	28 (13 %)	20 (15 %)
ЮФ	8 (4 %)	6 (4,5 %)
ІФСК	3 (1,4 %)	2 (1,5 %)
КІ	2 (1 %)	5 (4 %)
ІІІ	3 (1,4 %)	2 (1,5 %)
Каф. ВП	0	0
СумДУ	221	132

*дані станом на 25.12.2015 будуть використані при складанні рейтингу структурних підрозділів

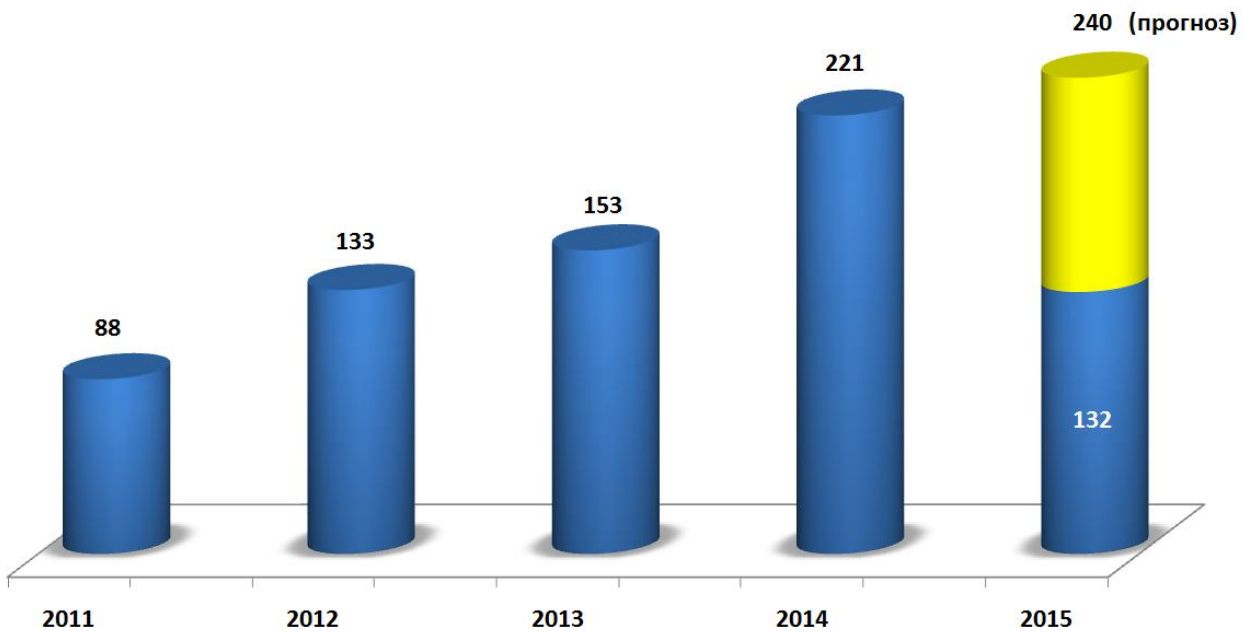

Рисунок 4.2 – Динаміка зміни річної кількості публікацій представників СумДУ у виданнях, що індексуються БД Scopus (дані за 2015 р.приведено станом на 25.12.2015)

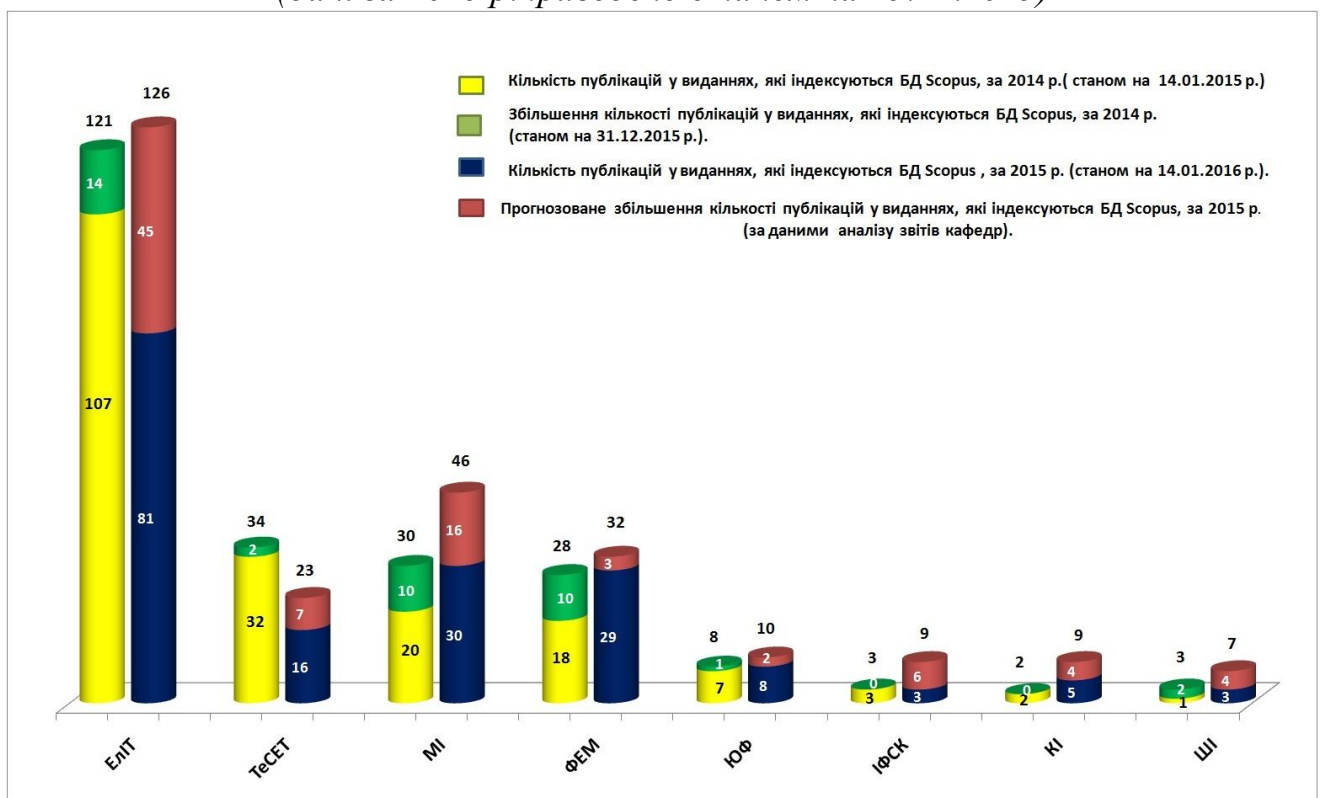

Рисунок 4.2.1 – Порівняльна динаміка зміни річної кількості публікацій представників СумДУ у виданнях, що індексуються БД Scopus (дані на 14.01.2016 з прогнозними показниками за результатами аналізу звіту кафедр)

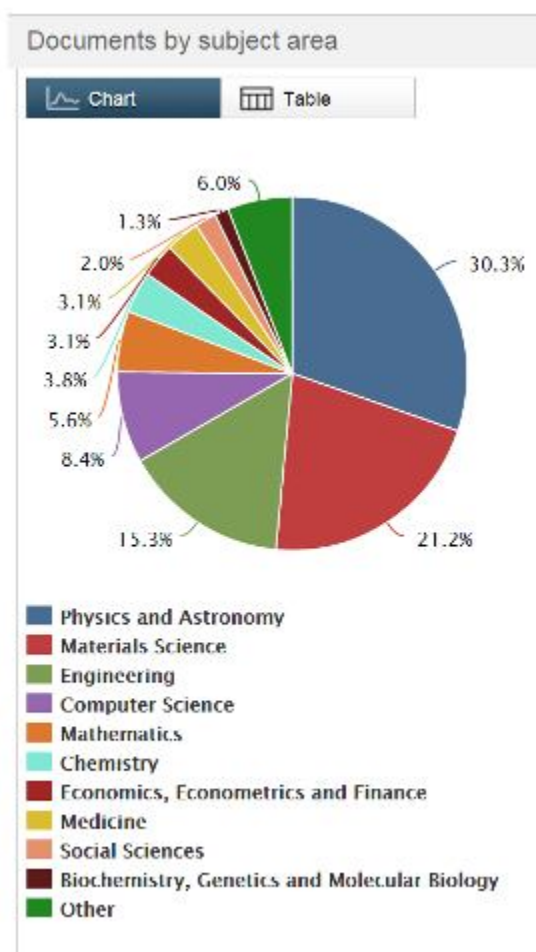

Рисунок 4.3 – Розподіл публікацій представників СумДУ у виданнях, що індексуються БД Scopus, за галузями знань

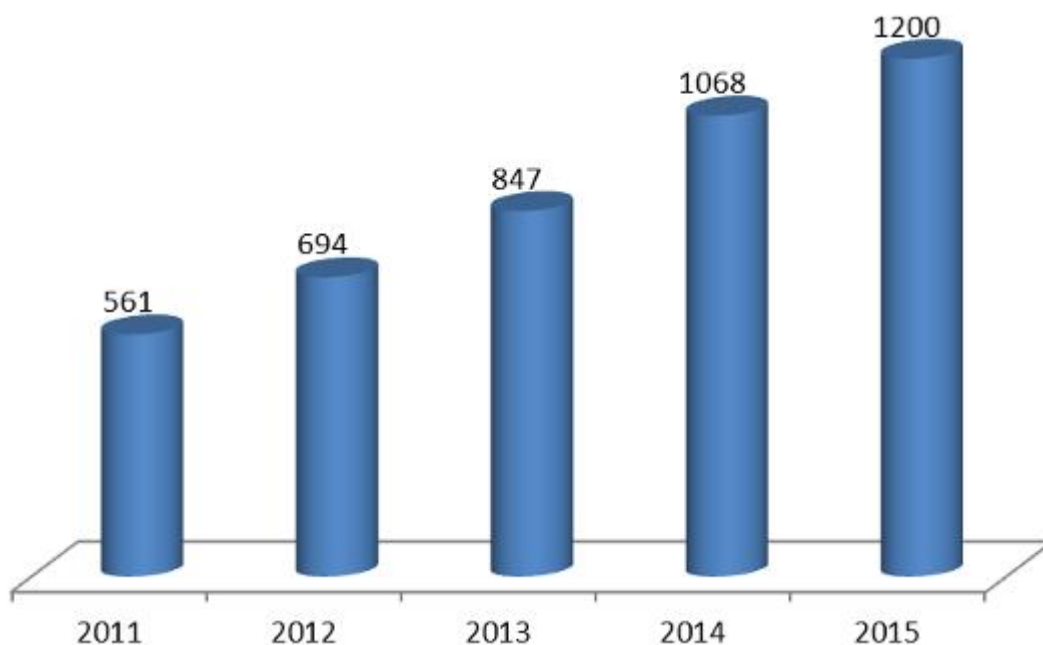
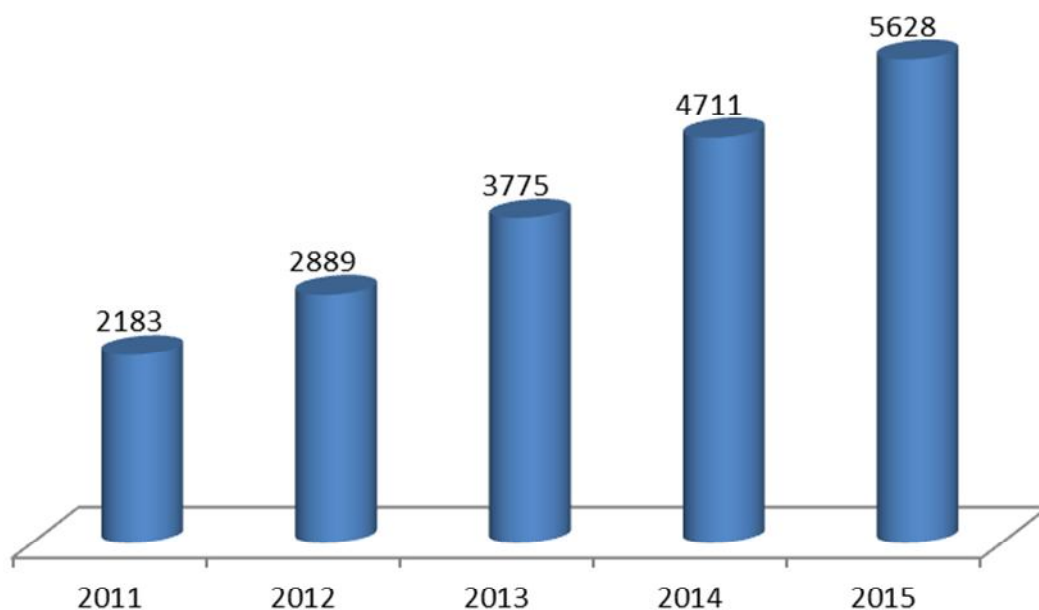
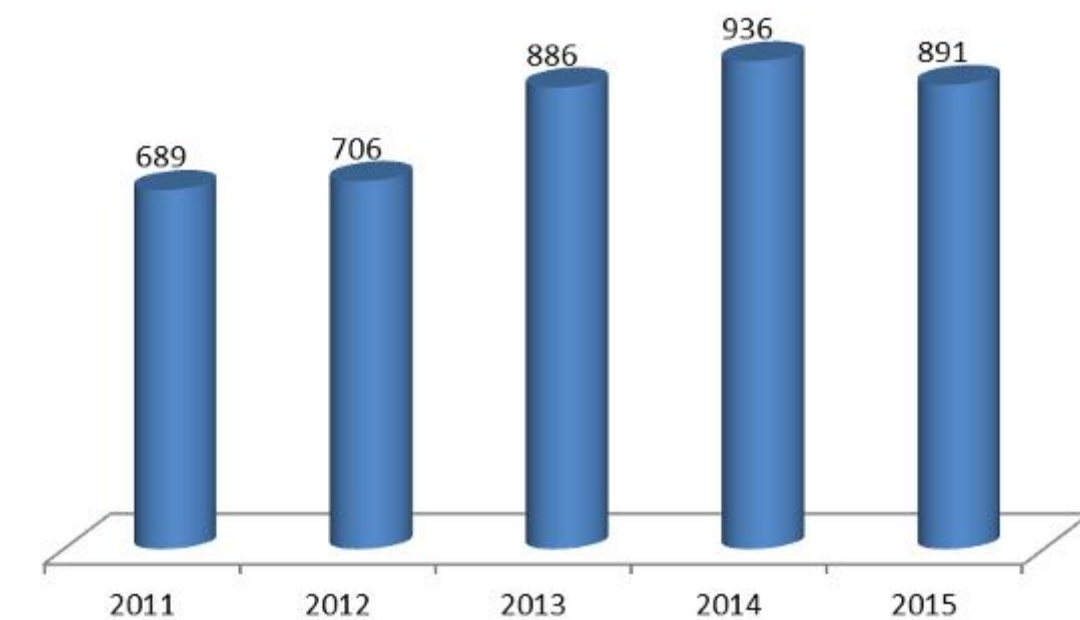

Рисунок 4.4 – Динаміка зростання загальної кількості публікацій представників СумДУ у виданнях, що індексуються БД Scopus (дані за 2015 р.приведено станом на 25.12.2015)

Рисунок 4.5 – Динаміка зростання загальної кількості цитувань публікацій представників СумДУ у виданнях, що індексуються БД Scopus (дані за 2015 р.приведено станом на 25.12.2015)

Рисунок 4.6 – Кількість цитувань за роками публікацій представників СумДУ у виданнях, що індексуються БД Scopus (дані за 2015 р.приведено станом на 25.12.2015)

Перспективи на підвищення індексу Гірша університету до 30 стає можливим за рахунок збільшення кількості цитувань вказаних нижче статей, які індексуються БД Scopus від імені університету.

☐	Magnetization of nanoparticle systems in a rotating magnetic field 25	Denisov, S.I., Lyuty, T.V., Hänggi, P.	2006 Physical Review Letters	26
View at Publisher 				
☐	Molecular dynamics of cleavage and flake formation during the interaction of a graphite surface with a rigid nanoasperity 26	Khomenko, A.V., Prodanov, N.V.	2010 Carbon	25
View at Publisher 				
☐	Substrate-temperature effect on the microstructural and optical properties of ZnS thin films obtained by close-spaced vacuum sublimation 27	Kurbatov, D., Opanasyuk, A., Khylyap, H.	2009 Physica Status Solidi (A) Applications and Materials Science	25
View at Publisher 				
☐	Modification of single crystal stainless steel structure (Fe-Cr-Ni-Mn) by high-power ion beam 28	Pogrebnyak, A.D., Lebed, A.G., Ivanov, Yu.F.	2001 Vacuum	25
View at Publisher 				
☐	Calcium-phosphate coatings obtained biomimetically on magnesium substrates under low magnetic field 29	Yanovska, A., Kuznetsov, V., Stanislavov, A., Danilchenko, S., Sukhodub, L.	2012 Applied Surface Science	24
View at Publisher 				
☐	Stochastic theory of ultrathin lubricant film melting in the stick-slip regime 30	Khomenko, A.V., Lyashenko, I.A.	2005 Technical Physics	23
View at Publisher 				

Рисунок 4.7 – Публікації, що можуть підвищити індекс Гірша СумДУ у 2016 р

ЦНТЕІ проведено цикл технологічних семінарів щодо:

- навігації у БД Scopus;
- методики підготовки публікації до видань, які індексуються БД Scopus і Web of Science;
- механізмів заохочення до публікації у виданнях, які індексуються БД Scopus і Web of Science.

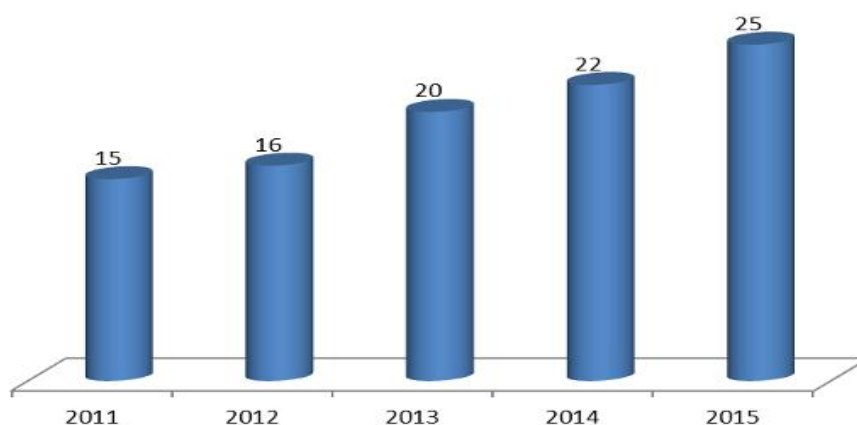

Рисунок 4.8 – Індекс Гірша СумДУ
(дані за 2015 р.приведено станом на 25.12.2015)

По кафедрах базового ВНЗ кількість опублікованих монографій і статей вказана у таблицях, які наведені нижче.

Факультет ЕЛІТ

	ЕЕ		НЕ		МСС		ЗТФ		ЕКТ		ПФ		ПОМ		КН		МАіМО		Всього	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Монографії	0	0	3	1	2	0	0	0	2	6	1	0	0	1	7	1	0	0	13	8
Наукові статті, всього у т.ч.	6	3	47	49	48	43	11	22	36	32	23	22	13	6	80	68	22	21	259	244
опубліковані в Україні у фахових виданнях	5	3	20	23	36	26	4	14	18	20	17	15	10	4	48	33	20	10	158	146
опубліковані за кордоном	1	0	27	26	12	17	7	8	18	12	6	7	3	2	32	35	2	11	100	100
опубліковані у виданнях, які входять до науково-метричних баз даних Scopus, Web of Science	2	0	24	45	12	17	7	13	7	18	16	17	3	2	9	29	4	3	69	121
у співавторстві зі студентами	2	0	7	7	14	8	1	6	2	2	2	4	3	0	12	12	3	6	40	40

Факультет ТеСЕТ

	ПОХНВ		ТМВІ		ТТФ		ПГМ		ПЕ		ПМіТКМ		ЗМДМ		ОММ		ЗХ		Всього	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Монографії	3	0	2	2	2	1	1	0	1	3	1	0	0	2	0	0	2	0	10	8
Наукові статті, всього у т.ч.	26	35	46	39	10	28	10	26	20	24	26	13	14	28	6	8	7	10	148	204
опубліковані в Україні у фахових виданнях	16	24	35	29	8	13	10	19	17	19	23	10	12	15	6	6	7	7	121	139
опубліковані за кордоном	8	11	11	10	2	15	0	7	3	5	3	3	2	13	0	2	0	3	27	64
опубліковані у виданнях, які входять до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science	3	7	2	2	1	4	0	8	0	0	5	3	1	9	0	1	3	0	14	34
у співавторстві зі студентами	10	3	10	8	0	0	1	0	1	3	6	2	5	8	1	2	1	1	28	27

Медичний інститут

	Сім/соц.м.		Ан		БХФ		Пат		Фіз		Гіг		Ней		ВМ		Орг		Інф		ХД		ЗХ		Акуш		Після дипл П1		Пед .ген. П2		Фіз вих		Всього		
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014			
Монографії	1	3	0	0	2	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1	1	6	5
Наукові статті, всього у т.ч.	34	34	17	16	16	18	31	28	22	18	19	25	8	17	24	23	8	3	7	11	13	18	23	12	5	4	12	23	7	9	30	30	261	274	
опубліковані в Україні у фахових виданнях	25	17	11	11	11	12	20	22	8	16	11	14	7	12	16	12	6	2	5	7	8	14	18	12	3	3	9	16	4	5	19	15	173	195	
опубліковані за кордоном	9	17	6	5	5	6	11	6	9	2	8	11	1	5	8	11	2	1	2	4	5	4	0	0	2	1	3	7	3	4	5	3	72	79	
опубліковані у виданнях, які вхо- дять до науково- метричних баз даних Scopus, Web of Science	1	4	2	3	9	11	5	4	4	5	1	5	0	0	1	2	2	1	0	1	0	0	2	0	0	0	0	0	0	3	0	0	25	30	
у співавторстві зі студентами	4	7	2	4	1	0	6	0	2	2	3	7	0	3	0	3	1	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0	3	1	0	0	0	22	31	

Факультет ЕМ

	Е та БА		Фінансів		Управління		МУІД		ЕкТ		Всього	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Монографії	9	5	3	1	11	6	7	6	17	17	28	22
Наукові статті, всього у т.ч.	50	79	36	38	41	53	54	67	35	44	211	274
опубліковані в Україні у фахових виданнях	42	59	30	30	34	38	52	60	20	19	173	201
опубліковані за кор- доном	8	20	4	8	5	15	3	5	14	21	34	67
опубліковані у видан- нях, які входять до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science	8	11	3	4	6	2	3	11	4	4	20	28
у співавторстві зі студентами	5	15	2	9	10	7	11	3	6	3	34	47

Факультет ІФСК

	ФПСТ		МПГ		ІМ		ГФ		Жур		Всього	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Монографії	1	0	0	1	0	1	1	2	2	1	3	5
Наукові статті, всього у т.ч.	33	34	29	38	23	16	65	63	47	36	190	184
Опубліковані в Україні у фахових виданнях	24	27	6	18	13	14	40	30	37	30	115	118
опубліковані за кордоном	9	7	4	19	8	2	23	31	5	6	47	62
опубліковані у виданнях, які вхо- дять до науково- метричних баз даних Scopus, Web of Science	0	0	0	2	2	0	0	1	0	0	2	3
у співавторстві зі студентами	3	3	10	8	0	0	22	30\3	3	6\1	38	46\4

Юридичний факультет

	АГПФЕБ		СМП		ТДП		Всього	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Монографії	1	1	1	0	0	1	2	2
Наукові статті, всього у т.ч.	52	39	12	10	41	32	105	81
Опубліковані в Україні у фахових виданнях	48	27	12	7	14	18	74	52
опубліковані за кордоном	4	12	0	3	17	14	21	29
опубліковані у виданнях, які вхо- дять до науково- метричних баз даних Scopus, Web of Science	2	2	0	0	4	6	6	8
у співавторстві зі студентами	19	12	2	0	4	3	25	15

Кафедра військової підготовки

	Всього	
	2015	2014
Монографії	0	0
Наукові статті, всього у т.ч.	16	16
Опубліковані в Україні у фахових виданнях	13	14
опубліковані за кордоном	1	2
опубліковані у виданнях, які вхо- дять до науково- метричних баз даних Scopus, Web of Science	0	0
у співавторстві зі студентами	1	0

4.2 Розвиток наукових видань

Створено мультимовні повнофункціональні web-сайти усіх наукових видань СумДУ (окрім сайтів журналів «Образ» та «Economics of Systems Development», які були зареєстровані в поточному році), які в цілому відповідають вимогам входу до реферативних і науково-метричних баз даних, а електронні версії видань мають ISSN. Здійснюється постійна підтримка англomовного контенту web-сайтів наукових видань університету. Постійно збільшується кількість статей англійською мовою у неанглomовних журналах, на web-сайтах наукових видань проводиться робота з розміщення розширеної анотації і списку пристатейної бібліографії всіх статей англійською мовою та латинізованих списків пристатейної бібліографії.

Впроваджено університетську базу даних «Наукові журнали та конференції СумДУ».

Всі журнали СумДУ включені до сервісу «Українські наукові журнали».

Основні показники, що характеризують рівень наукових видань університету, представлено в таблиці.

Скорочена назва журналу*	Факультет (інститут)	наявність статей іноземних авторів	іноземні члени редколегії		статті англійською мовою		реферуються іноземними базами даних/кількість баз	індексуються БД Scopus	Переслад статей або їх розширена анотація англійською мовою
			наявність	мають публ. у Scopus	наявність	в т.ч. не менше 25%			
ЖНЕФ	ЕЛІТ	+	+	+	+	+	+/10	+	+
НАР	ЕЛІТ	+	+	+	+	+	+/1	-	+
ЖІН	ТеСЕТ	+	+	+	+	-	-	-	-
ЖКЕМД	МІ	+	+	+	+	-	+/13	-	-
ППУЕ		+	+	+	+	+	+/13	+	+
ММІ	ФЕМ	+	+	+	+	-	+/10	-	-
Вісник	ФЕМ	+	+	+	+	-	+/1	-	-
МРЕ	ФЕМ	+	+	+	+	-	+/1	-	-
УЕП	ФЕМ	+	+	+	+	+	+/25	-	+
СІАЖ	ЮФ	+	+	+	+	-	+/1	-	-
Сум. стар.	ІФСК	+	+	-	-	-	+/1	-	-
ФТ	ІФСК	+	+	+	+	-	-	-	-
Образ	ІФСК	створено сайт, іде наповнення контенту							
ESD	ФЕМ	створено сайт, іде наповнення контенту							

*Повні назви: ЖНЕФ – Журнал нано- та електронної фізики; НАР – Proceedings of the International Conference Nanomaterials: Applications and Properties; ЖІН – Журнал інженерних наук; ЖКЕМД – Журнал клінічних та експериментальних медичних досліджень; ППУЕ – Проблеми і перспективи управління в економіці; ММІ – маркетинг і менеджмент інновацій; Вісник – Вісник СумДУ. Серія економіка; МРЕ – Механізм регулювання економіки; УЕП – Управління економічними процесами; СІАЖ – Сумський історико-архівний журнал; Сум. стар. – Сумська старовина; ФТ – Філологічні трактати; ESD – Economics of Systems Development

Проведено роботу щодо індексування та реферування наукових видань СумДУ в науково-метричних та реферативних базах даних світу (Scopus, DOAJ, eLibrary, SSRN, PubMed, Index Copernicus тощо) відповідно до спрямованості. Редколегія журналу «Журнал клінічних та експериментальних медичних досліджень» подала документи на реєстрацію даного видання у БД Scopus. У теперішній час жодною міжнародною базою даних не реферуються журнали «Журнал інженерних наук», «Філологічні трактати», «Образ» і «Economics of Systems Development».

Сформовані редколегії журналів із залученням авторитетних українських і закордонних вчених (у т.ч. тих, які мають публікації у виданнях, які індексуються БД Scopus). Впроваджено процедуру незалежного рецензування всіх поданих рукописів статей.

З метою отримання статусу фахового проведено перереєстрацію у МОН України журналів «Вісник СумДУ. Серія: Економіка», «Журнал клінічних та експериментальних медичних досліджень», «Economic Processes Management».

4.3 Наукові конференції

У 2015 р. СумДУ став організатором і співорганізатором 32 наукових конференцій (2014 р. – 37).

	TeSET	ЕЛІТ	ФЕМ	ФІФСК	ЮФ	МІ	ШІ	КІ	ВК	ФПО	ЦКТ	ЦС	СумДУ
2015	3	5	3	7	2	8	2	-	-	1	1		32
2014	3	6	7	6	2	4	4	1	-		1		37

Серед проведених конференцій: 14 мали статус Міжнародних, 10 – Всеукраїнських, 27 – за участю студентів. Із усіх конференцій 14 були зареєстровані в УкрІНТЕІ. Окрім цього, у 2015 році у СумДУ було проведено 3 конференції методичного спрямування (2014р. – 1).

4.4 Захист інтелектуальної власності

Всього протягом 2015 року ЦНТЕІ було оформлено та подано 58 (2014р.– 86) заявок з охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності.

З них:

- об'єкти промислової власності – 39 (2014р.– 65);
- об'єкти авторського права – 19(2014р.– 21).

Отримано протягом 2015 року 69 (2014р.– 75) охоронних документів.

З них:

- об'єкти промислової власності – 48 (2014р.– 55);
- об'єкти авторського права – 21 (2014р.– 20).

	Об'єкти промислової власності										Об'єкти авторського права			
	винаходи				корисні моделі				Всього		Всього		За участю студентів	
	Всього		За участю студентів		Всього		За участю студентів				Всього		За участю студентів	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Подано заявок	4	7	0	5	35	58	7	17	39	65	19	21	4	6
Отримано охоронних документів	4	4	1	2	44	51	12	21	48	55	21	20	5	6

Дані про набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності по інститутам і факультетам приведено на рисунках 4.9 і 4.10.

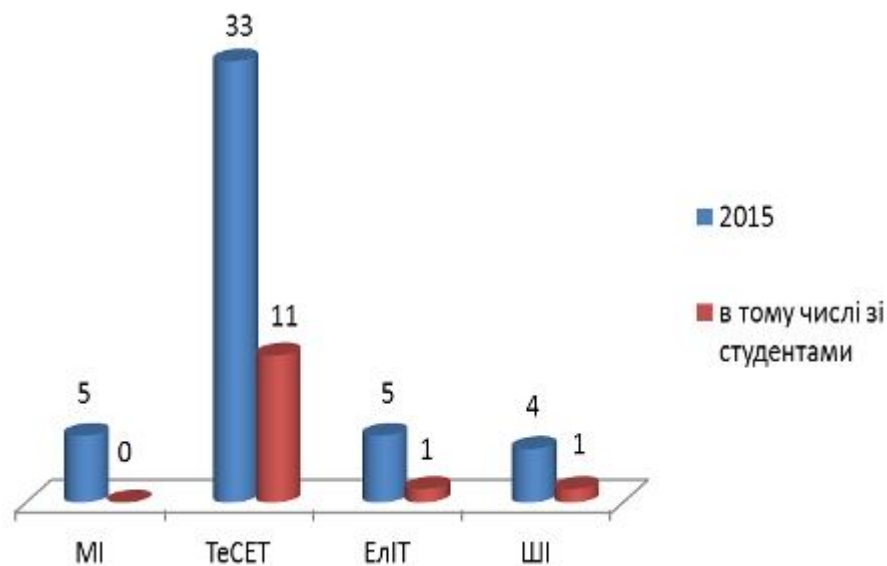

Рисунок 4.9 – Об'єкти промислової власності

Усього за період з 1993 р. до 31.12.2015 р. університет отримав 519 охоронних документів у вигляді патентів, в тому числі 138 за участю студентів. З 519 охоронних документів станом на 01.01.2015 р. діючими є 105 патентів.

Надано методичну допомогу співробітникам СумДУ при проведенні 9 патентних досліджень (2014 р.– 10).

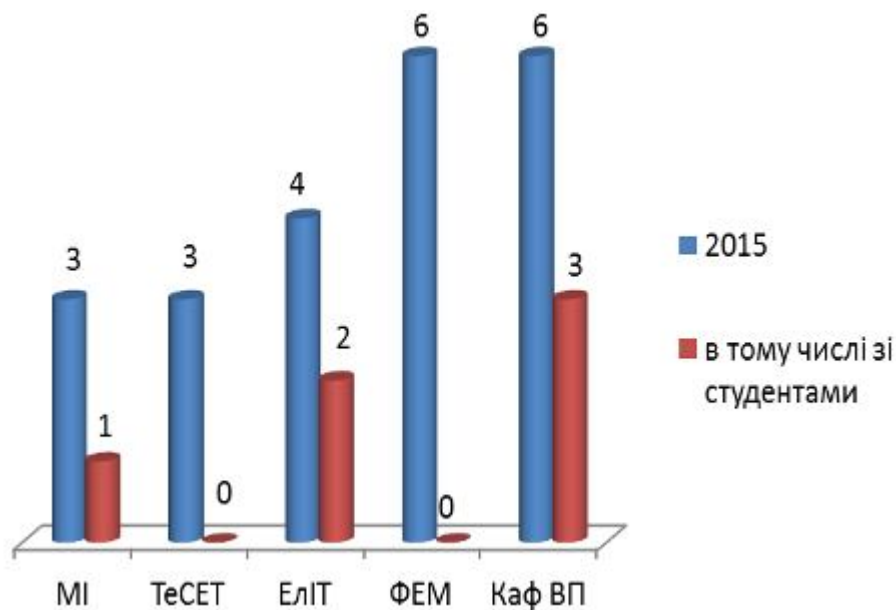

Рисунок 4.10 – Об'єкти авторського права

Послуги з забезпечення патентною інформацією було надано 105 особам. 34% із вказаної кількості осіб – студенти СумДУ денної форми навчання. Для роботи користувачам патентної інформації було надано понад 3,5 тис. одиниць повних описів до охоронних документів на винаходи та корисні моделі.

Патентний фонд університету налічує на 01.01.2016 року близько 1 млн. 507 тис. одиниць: 1 376 645 повних описів до охоронних документів на винаходи та корисні моделі на паперовому носії, 110,652 тис. повних описів патентів на винаходи та корисні моделі на електронних носіях та 20,14 тис. одиниць патентних збірників.

4.5 Інформаційно-рекламна діяльність. Трансфер технологій

Протягом року на системній основі проводилася робота з інформування науковців університету про наукові заходи та грантові програми, шляхом адресної розсилки інформації до структурних підрозділів та розміщення на відповідному розділі сайту університету та сайту ЦНТЕІ. Загалом за 2015 рік було направлено понад 300 інформаційних повідомлень.

Проводиться робота з постійного оновлення сайту ЦНТЕІ та актуалізації інформації та підготовки додаткових матеріалів для розміщення їх на сайті. Функціонує англійська версія сайту.

Проводиться робота зі актуалізації баз даних «Науково-технічні розробки СумДУ» та «Технологічні запити СумДУ», регіонального інформаційного ресурсу інноваційних розробок та інформування про можливості комерціалізації наукових розробок.

Розроблені проекти листів зі зверненнями про надання відповідної інформації та проекти форм представлення матеріалів для технологічних запитів від підприємств і пропозицій від розробників, проведена пробна адресна розсилка 20 промисловим підприємствам Сумської області.

Продовжується робота з Національною мережею трансферу технологій (NTTN). Продовж 2015 року в базу даних було внесено 3 науково-технічні розробки універ-

ситету. У СумДУ створено університетський офіс NTTN, що є першим етапом в проєкті формування регіональної мережі трансферу технологій.

Продовжено співпрацю з Автоматизованою системою формування інтегрованих міждержавних інформаційних ресурсів (АСФІМІР), яка створена під егідою УкрІНТЕІ. В цьому році в базу даних цієї системи було внесено 2 розробки університету.

У 2015 році університет прийняв участь у 11 виставках (2014 – 11):

- Виставка технологій енергозбереження в рамках Днів сталої енергії;
- XII Міжнародна спеціалізована виставка «Зброя та безпека – 2015»;
- XII Міжнародна універсальна виставка «Слобожанський міст – 2015»;
- IV Міжрегіональна спеціалізована виставка «Енергоефективність та енергозбереження – 2015»;
- Міжнародний форум молодих вчених «Litteris et Artibus»;
- Всеукраїнський конкурс «Молодь і прогрес у раціональному природокористуванні – 2015»;
- Виставка–презентація ресурсів громадянського суспільства та міжнародних організацій «Інформаційний ярмарок – 2015»;
- Шоста Міжнародна виставка «Сучасні заклади освіти – 2015»;
- Інвестиційний форум «Наука. Бізнес. Інновації – 2015»;
- XIII Міжнародний водний форум «AQUA UKRAINE – 2015»;
- Міжнародна виставка ЕМО MILANO (м. Мілан, Італія).

Розпочато роботу з представлення інноваційних розробок вчених СумДУ на інвестиційних форумах. У 2015 році отримано перший запит від інвестиційного фонду.

Розробки вчених СумДУ пройшли до фіналу конкурсу в рамках інвестиційного Форуму «Наука. Бізнес. Інновації – 2015» та становили 23% фіналістів даного Форуму. Зокрема високі оцінки експертів отримали такі розробки «Система моніторингу «HeatCAM», «Композиційні матеріали на основі CFFC», «Мікропроцесорний прогнозно-діагностичний комплекс процесу обробки матеріалів різанням» та «Багатофункціональний теплогенеруючий агрегат». Інформація про них була включена до каталогу інвестиційних проєктів Форуму, а колективи зазначених проєктів пройшли навчання в онлайн-акселераторі від партнера форуму NDI Foundation для удосконалення комерційної складової та розробки інвестиційної пропозиції проєкту.

Встановлено контакти з представниками бізнес-співтовариства Польщі з метою подачі у першому півріччі 2016 р. спільних заявок на грантові проєкти, що включатимуть комерціалізацію технологій.

Розпочато роботу з розміщення рекламних повідомлень про розробки університету на спеціалізованих порталах для бізнесу в Україні (waste.ua, prom.ua та ін.) та за кордоном. Підготовлено профілі для рецензування щодо включення в EEN.

Підготовлено та розміщено інформацію про університет у розділі «Бази даних» інформаційно-аналітичної системи «Інноваційна Україна», що є основою для формування каталогів, що поширюються на виставках, наукових конференціях та інших заходах загальнодержавного та міжнародного рівня. Розпочато роботу з підготовки профілів наукових розробок для розміщення у зазначеній базі даних.

Розроблено перші інвестиційні проекти та розміщено їх на сайтах Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» Українського центру інноватики та патентно-інформаційних послуг (Відділення інновацій Укрпатенту), Біржі інвестиційних проектів бізнес-порталу Best.in.ua, Інвестиційної платформи для учасників венчурного ринку Startup.Network та ін.

Проведено роботу з рекламування наукових розробок університету:

- розроблено та виготовлено ряд нових рекламних проспектів (сумарний тираж близько 450 примірників), оновлено існуючі рекламні проспекти; загалом для рекламування наукових розробок наявні до 30 найменувань кольорових рекламних проспектів;
- продовжена робота з наповнення та оновлення сайтів університету та ЦНТЕІ рекламними матеріалами про наукові розробки та послуги: на даний час на сайтах розміщено інформацію про актуальні наукові розробки та сервісні послуги (більше 50) українською та англійською мовами. Оновлюється інформація про наукові розробки та послуги на банерах головної сторінки сайту університету;
- здійснено розміщення інформації про напрями наукової діяльності кафедр та пропозиції для проведення спільних досліджень (мережі наукових контактів LinkedIn, Researchgate тощо);
- розпочато роботу з розміщення рекламної інформації про наукові розробки на зовнішніх джерелах (Агентство Європейських інновацій, закордонні Центри трансферу технологій, Європейська мережа промислових підприємств);
- сформовано тематичні збірники наукових розробок та послуг за галузями;
- проведено оновлення постійно діючої експозиції СумДУ як періодичними виданнями і монографіями, так і моделями обладнання;
- розроблено проект інформаційного довідника про наукові розробки університету;
- розроблено шаблони опису основних наукових напрямів діяльності кафедр університету та форму для опису інвестиційного проекту на основі наукової розробки.

У 2015 р. вперше в історії розвитку СумДУ було здійснено продаж ліцензії на «ноу-хау»- пристрою зниження помітності пострілу стрілецької зброї, який розроблений кафедрою ПГМ (науковий керівник – Овчаренко М.С.), вартістю 100 тис.грн.із строком дії ліцензії на 1 рік з можливістю пролонгації.

ЦНТЕІ проведено ряд семінарів з популяризації результатів наукових досліджень в Інтернет-просторі. В рамках проекту TEMPUS ENGITEC ЦНТЕІ проведено цикл лекцій для аспірантів з тематики «Трансфер технологій у вищих навчальних закладах».

В рамках гранту «Інноваційний університет та лідерство» (спільний проект Варшавського університету та Співки ректорів вищих навчальних закладів України) в ЦНТЕІ завершено роботу над мікропроектом «Трансфер технологій від науки до виробництва: вдосконалення процесу комерціалізації результатів наукових досліджень» (TETRACOM) та розпочато роботу над мікропроектом «Інтернаціоналізація трансферу технологій та комерціалізації результатів наукових досліджень» (INTERTETRACOM), в рамках якого вивчено досвід центрів трансферу технологій Варшавського університету та Варшавської політехніки та планується

розміщення профілів розробок в міжнародних мережах трансферу технологій, залучення бізнесу до підготовки грантів в рамках HORIZON 2020.

В рамках вивчення іноземного досвіду трансферу технологій в Великобританії підготовано заявку «Регіональний інформаційний ресурс інноваційних розробок» для участі у конкурсі Британської Ради в Україні на участь у першому циклі Програми розвитку лідерського потенціалу університетів України.

В рамках науково-методичної роботи ЦНТЕІ надається консультаційна робота з написання проектів та технологічних пропозицій. Підготовлено ряд статей у вітчизняних і закордонних журналах, присвячених трансферу технологій, що містять інформацію про розробки СумДУ.

4.6 Міжнародна наукова грантова діяльність

Проведено інформаційну підтримку подання заявок в рамках спільних конкурсів на проведення наукових досліджень з науковцями Швейцарії, США, Фінляндії, Литви, Білорусі, Франції, Німеччини тощо.

В рамках проекту TEMPUS ENGITEC ЦНТЕІ проведено цикл лекцій для аспірантів з тематики «Міжнародна грантова діяльність – інструмент інтеграції в світову науку».

У 2015 році в порівнянні з 2014 роком спостерігалась позитивна динаміка подання заявок на національні та міжнародні грантові проекти (рис. 4.11, 4.12). Незважаючи на позитивну динаміку, лише 49 % кафедр по базовому ВНЗ приймали участь у поданні заявок на національні та міжнародні грантові проекти.

Значно підвищилася активність факультетів з міжнародної грантової діяльності, у порівнянні з минулим роком кількість поданих заявок зросла з 9 до 27. У 2015 році науковцями СумДУ вперше було подано дві грантові заявки (у якості партнерів у міжнародному консорціумі) до програми Європейського Союзу з досліджень та інновацій «Горизонт 2020». У цьому році науковці університету активно приймали участь у поданні заявок на індивідуальні міжнародні гранти у рамках програми «Дії Марії Склодовської-Кюрі».

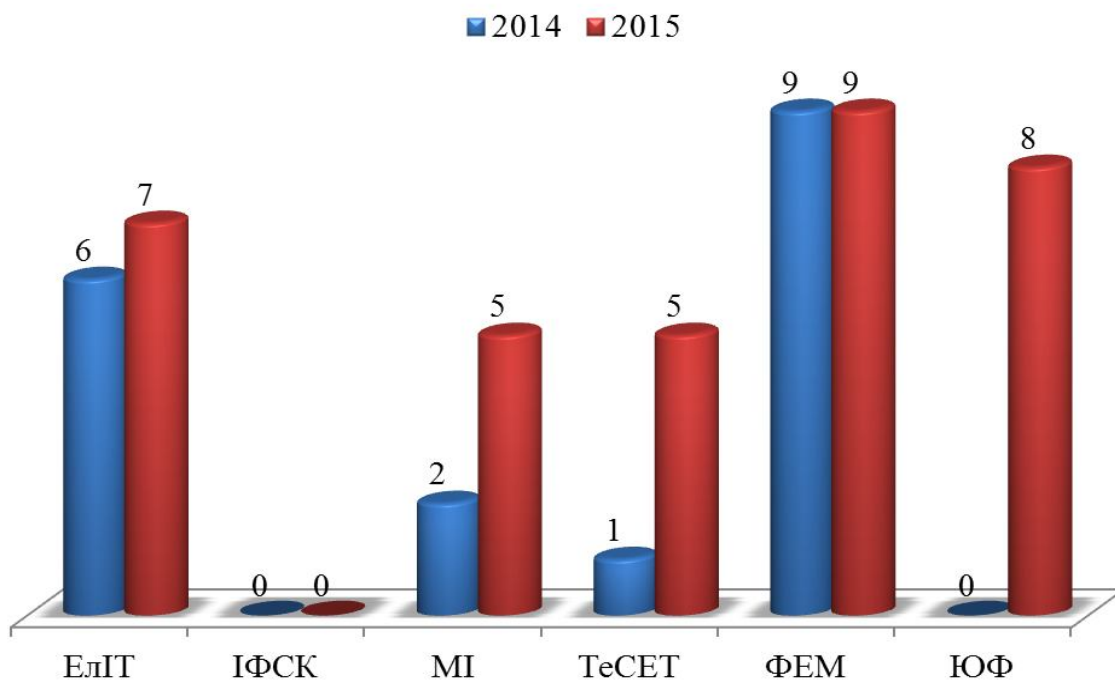

Рисунок 4.11 – Кількість поданих заявок на державні грантові проекти

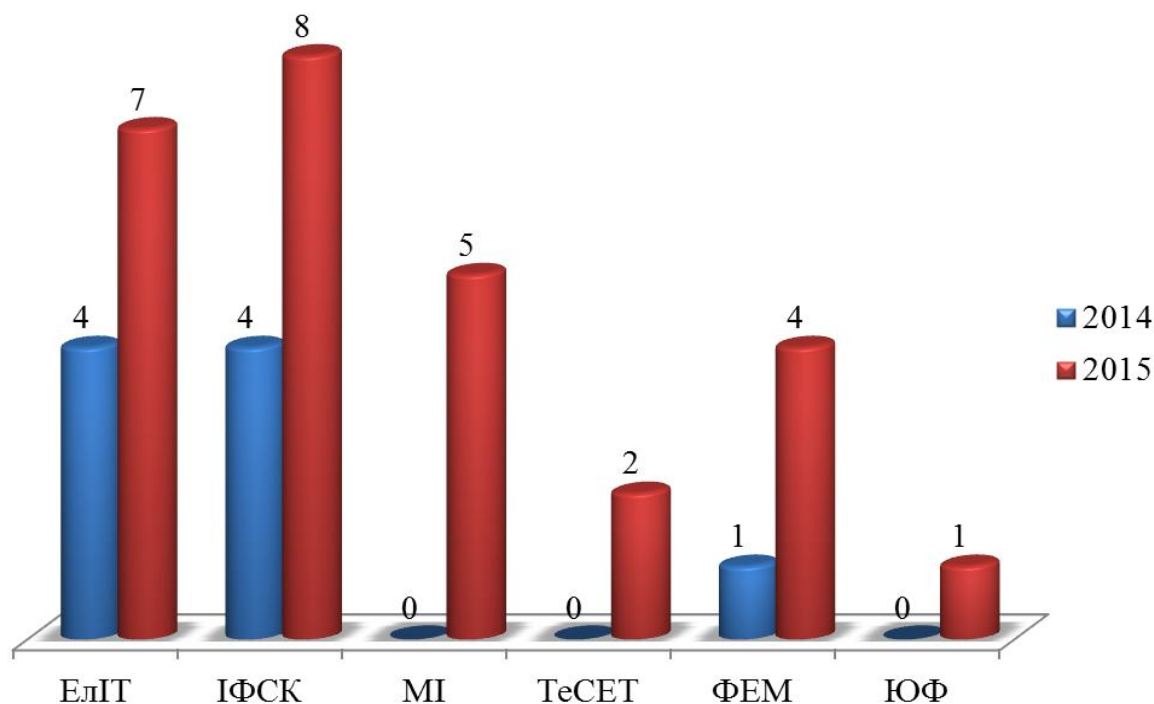

Рисунок 4.12 – Кількість поданих заявок на міжнародні грантові проекти

У 2015 році групою організації грантової діяльності наукового спрямування ЦНТЕІ продовжено системну роботу щодо участі науковців університету в грантових програмах, зокрема конкурсу ЄС «Горизонт 2020»:

- створений та функціонує у повному об'ємі інформаційний ресурс «Horizon 2020: Інструмент фінансування наукових досліджень» (<http://horizon2020.sumdu.edu.ua/>);
- проведено цикл семінарів (більше 10) для науковців університету: «Дії Марії Склодовської-Кюрі в міжнародній рамковій програмі «Горизонт 2020»», «Пошук

партнерів у міжнародних програмах на прикладі «Горизонт 2020» та ін. у тому числі регіональні семінари за участі керівників Національних контактних пунктів (м. Київ, м. Вінниця, м. Полтава) «Можливості співпраці України та ЄС в межах програми «Горизонт 2020»: міждисциплінарні напрями спільних досліджень та програми мобільності для науковців», Інформаційний день за тематичними напрямками «Безпечні суспільства – захист свободи та безпеки Європи та її громадян», «Європа у світі, що змінюється – інклюзивні, інноваційні та розумні суспільства»;

– з метою інформування науковців університету про особливості участі у програмі «Горизонт 2020» спільно з «Прикарпатським національним університетом ім. Василя Стефаника проведено всеукраїнський вебінар «Нанотехнології, новітні матеріали, передові технології виробництва і обробки»;

– продовжується цільове інформування науковців університету про актуальні новини в рамках програми;

– подано заявку на створення Національного контактного пункту програми «Горизонт 2020» на базі СумДУ за тематичними напрямками «Здоров'я, демографічні зміни та добробут» та «Наука у суспільстві».

4.7 Інформаційно-аналітичні послуги за напрямом діяльності ЦНТЕІ

У 2015 році ЦНТЕІ була проведена наступна робота з укладання і виконання господарських договорів. З сторонніми підприємствами та фізичними особами було укладено 7 договорів на суму 9,8 тис. грн. (2014 р. 7 договорів обсягом 9,8 тис. грн.) та надані інформаційно-аналітичні послуги за напрямками діяльності ЦНТЕІ. Серед яких: інформаційно-аналітичні послуги з оформлення матеріалів для отримання:

– патентів України на винаходи та корисні моделі – 2;

– свідоцтв для товарів і послуг – 3;

– авторських свідоцтв – 3.

Проректор з наукової роботи

А.М. Черноус

14 січня 2016 р.

ПОГОДЖЕНО

Начальник НДЧ

Д.І. Курбатов

Начальник ЦНТЕІ

А.Є. Артюхов

Завідувач ВДА

В.О. Журба